

Ψήφισμα CM/ResDH(2012)184²

Π.Δ. και άλλοι και Π.Δ. και άλλοι No. 2 κατά της Ελλάδος

Εκτέλεση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

(Αιτήσεις Αριθ. 42837/2006, 3237/2007, 3269/2007, 6099/2008 και 34207/2008, 636/2009, αποφάσεις της 3^{ης} Ιουνίου 2010 και 3^{ης} Νοεμβρίου 2011, οριστικές την 3^η Σεπτεμβρίου 2010 και την 3^η Φεβρουαρίου 2012)

Η Επιτροπή των Υπουργών, σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 46, παράγραφος 2, της Συνθήκης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία προβλέπει ότι η Επιτροπή επιβλέπει την εκτέλεση των οριστικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (αποκαλούμενων εφεξής στην παρούσα «η Συνθήκη» και το «Δικαστήριο»).

Έχοντας υπ' όψη τις αποφάσεις που διαβιβάστηκαν από το Δικαστήριο στην Επιτροπή όταν κατέστησαν οριστικές·

Υπενθυμίζοντας ότι οι παραβάσεις της Συνθήκης που διαπιστώθηκαν από το Δικαστήριο σε αυτές τις υποθέσεις αφορούν την αδικαιολόγητη παρέμβαση στην ελευθερία θρησκείας των αιτούντων (παραβίαση του άρθρου 9) και έλλειψη ενός αποτελεσματικού ένδικου μέσου σε αυτό το θέμα (παραβίαση του Άρθρου 13) (βλέπε λεπτομέρειες στο Παράρτημα)·

Αφού καλέσαμε την κυβέρνηση του κατηγορουμένου Κράτους να ενημερώσει την Επιτροπή για τα μέτρα που ελήφθησαν για να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με το Άρθρο 46, παράγραφος 1 της Συνθήκης, για την τήρηση των

² Υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών την 6^η Δεκεμβρίου 2012 στην 1157^η Σύνοδο των Αναπληρωτών Υπουργών

αποφάσεων·

Αφού εξετάσαμε τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την κυβέρνηση σύμφωνα με τους Κανόνες της Επιτροπής για την εφαρμογή του Άρθρου 46, παράγραφος 2 της Συνθήκης·

Αφού πειστήκαμε ότι, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το εναγόμενο Κράτος κατέβαλε στους αιτούντες τη δίκαιη ικανοποίηση που προβλέπεται στις αποφάσεις με όρους μη αμφισβητηθέντες από αυτούς (βλέπε λεπτομέρειες στο Παράρτημα),

Υπενθυμίζοντας ότι μια διαπίστωση παραβάσεων από το Δικαστήριο απαιτεί, επιπροσθέτως προς την καταβολή δίκαιης ικανοποίησης που επιδικάστηκε στις αποφάσεις, την υιοθέτηση από το εναγόμενο Κράτος, όπου είναι κατάλληλο,

- Ατομικών μέτρων για να τεθεί τέλος στις παραβάσεις και να απαλειφθούν οι συνέπειές τους έτσι ώστε να επιτύχει όσο είναι δυνατόν αποκατάσταση εις ολόκληρον (*restitutio in integrum*), και

- Γενικών μέτρων που προλαμβάνουν παρόμοιες παραβάσεις
ΔΗΛΩΝΕΙ, έχοντας εξετάσει τα μέτρα που λήφθηκαν από το Εναγόμενο Κράτος (βλέπε Παράρτημα), ότι άσκησε τις λειτουργίες της σύμφωνα με το Άρθρο 46, παράγραφος 2 της Συνθήκης σε αυτές τις υποθέσεις και

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ να κλείσει την εξέταση αυτών των υποθέσεων.

Παράρτημα στο Ψήφισμα CM/ResDH(2012)184

Πληροφορίες επί των μέτρων που ελήφθησαν για συμμόρφωση με τις αποφάσεις στις υποθέσεις Π.Δ. και άλλων και Π.Δ. και άλλων Νο. 2 κατά της Ελλάδος

Εισαγωγική περίληψη των υποθέσεων

Οι υποθέσεις αφορούν την αδικαιολόγητη παρέμβαση στην ελευθερία θρησκείας των αιτούντων λόγω του γεγονότος ότι σε έναν αριθμό περιπτώσεων το 2006 και το 2007, όταν έδωσαν

ενάγοντες ή ύποπτοι, υποχρεώθηκαν να αποκαλύψουν τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις, για να τους επιτραπεί να κάνουν μια υπεύθυνη δήλωση (αντί ενός θρησκευτικού όρκου). Το Δικαστήριο παρατήρησε ότι η εθνική νομοθεσία απαιτεί από τα άτομα να δίνουν στοιχεία των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων αν δεν θέλουν να θεωρηθούν Ορθόδοξοι Χριστιανοί (παράβαση του Άρθρου 9).

Οι υποθέσεις αφορούν επίσης την έλλειψη ενός αποτελεσματικού ένδικου μέσου σε αυτό το θέμα (παράβαση του Άρθρου 13).

I. Πληρωμές δίκαιης ικανοποίησης και ατομικά μέτρα

A) Στοιχεία δίκαιης ικανοποίησης

Όνομα και Αριθμός αίτησης	Χρηματική ζημία	Μη χρηματική ζημία	Έξοδα και δαπάνες	Σύνολο
Π.Δ. & άλλοι		15.000 EUR		15.000 EUR
Καταβλήθηκαν την 08/12/2010				
Π.Δ. & άλλοι No. 2			1500 EUR	1500 EUR
Καταβλήθηκαν την 02/05/2012				

Η δίκαιη ικανοποίηση καταβλήθηκε με όρους που προφανώς δεν αμφισβητήθηκαν από τους αιτούντες.

B) Ατομικά μέτρα

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επιδίκασε δίκαιη ικανοποίηση σε σχέση με μη χρηματική ζημία μόνο στην υπόθεση Δημητρας & άλλοι. Το Δικαστήριο δεν επιδίκασε καμία δίκαιη ικανοποίηση στην υπόθεση Δημητρας & άλλοι No. 2. Κανένα άλλο ατομικό μέτρο εκτός από την πληρωμή της δίκαιης ικανοποίησης δεν θεωρήθηκε αναγκαίο από την Επιτροπή Υπουργών στις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης.

II. Γενικά μέτρα

1) Παράβαση του Άρθρου 9

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, μεταφρασμένη στην Ελληνική, διανεμήθηκε ευρέως σε όλες τις αρμόδιες δικαστικές αρχές και δημοσιεύτηκε επίσης στον ιστότοπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (www.nsk.gov.gr). Οι αρχές υποδεικνύουν ότι με μια πρόσφατη νομοθετική τροποποίηση (που εισήχθη από το Νόμο 4055/2012) διασφαλίστηκε ότι στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας ένας δεν είναι υποχρεωμένος να αποκαλύψει τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις : το Άρθρο 218 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τώρα καθορίζει ότι ένας μάρτυρας που εμφανίζεται ενώπιον ενός ποινικού δικαστηρίου μπορεί, κατά την κρίση του και χωρίς άλλες τυπικές διαδικασίες, να επιλέξει μεταξύ του να δώσει ένα θρησκευτικό όρκο και να κάνει μια υπεύθυνη δήλωση. Αυτό το μέτρο έχει ήδη βρεθεί να είναι σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Συνθήκης, όσον αφορά τη διαδικασία ορκωμοσίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων (βλέπε παράγραφο 87 της απόφασης Δημητρας και άλλοι, παράγραφο 32 της απόφασης Δημητρας και άλλοι Νο. 2).

2) Παράβαση του Άρθρου 13

Οι αρχές υποδεικνύουν ότι καθώς οι ανωτέρω αναφερόμενες νομοθετικές τροποποιήσεις θεραπεύουν πλήρως την ουσιώδη παράβαση που διαπιστώθηκε από το Δικαστήριο (του Άρθρου 9), η παράβαση του Άρθρου 13 έχει απορροφηθεί από τη γενική υποχρέωση που επιβλήθηκε. Ως εκ τούτου θεωρήθηκε ότι δεν ήταν αναγκαία ξεχωριστά μέτρα για την πρόληψη παρόμοιων παραβάσεων του Άρθρου 13.

III. Συμπεράσματα του Εναγόμενου Κράτους

Η κυβέρνηση θεωρεί ότι δεν απαιτούνται ατομικά μέτρα, εκτός από την πληρωμή δίκαιης ικανοποίησης και ότι η Ελλάδα έχει έτσι συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με το Άρθρο 46, παράγραφος 1 της Συνθήκης